

การดำเนินงาน โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLS) เขตสุขภาพที่ 6

ดร.ศรัชฌา กาญจนสิงห์
ศูนย์อนามัยที่ 6 กรมอนามัย
กระทรวงสาธารณสุข

ถ่ายทอด
นโยบาย

สพฐ. อปท.
เอกชน

ตชด.

ดำเนินการ

4
องค์ประกอบ

ติดตาม
เยี่ยมเสริมพลัง

สพฐ. อปท.
เอกชน

ตชด.

ถ่ายทอด
นโยบาย

สพฐ. อปท.
เอกชน

ตชด.

- สพฐ. ผอ. ครุฑนามัย
- จนท.สธ. สสจ.
- กก.ตชด. 11

การเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพสู่โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

ประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร
เพื่อสนับสนุนและพัฒนาโรงเรียนเพื่อยกระดับเป็น
โรงเรียนต้นแบบความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLS)

วันที่ 18-19 ธันวาคม พ.ศ. 2561

โรงแรมจันทร์
จังหวัดสระแก้ว

ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการส่งเสริม
โภชนาการและพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพ
ความรอบรู้เรื่องสุขภาพ (HLS)

วันที่ 20-21 ธันวาคม พ.ศ. 2561

5

ระดมสมองจัดทำแผนการดำเนินงานโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

โจทย์
การประชุมกลุ่ม

ประเมินความพร้อมเพื่อเป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

พิจารณาแนวทางและการดำเนินงานเพื่อให้เป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

กำหนด Time line ในการดำเนินงาน

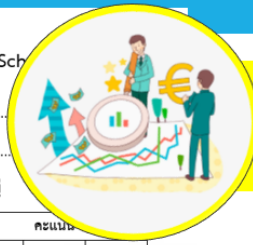

แบบประเมินความพร้อมเพื่อเป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate School)

ชื่อโรงเรียน.....สังกัด.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

มีนักเรียน.....คน ขนาดโรงเรียน เล็ก กลาง ใหญ่

ประเมินความพร้อมเพื่อเป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

องค์ประกอบ HLS	คำถามการประเมินตนเอง	คะแนน		
		1 มี/ทำได้	0.5 ไม่แน่ใจ	0 ไม่มี/ทำไม่ได้
1. กระบวนการบริหารและจัดการ	1. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถกำหนดนโยบาย เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านสุขภาพ ร่วมกับครู บุคลากร ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย			
	2. โรงเรียนมีระบบการจัดการข้อมูลด้านสุขภาพเพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผน ในการแก้ปัญหาสุขภาพได้			
	3. โรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน			
	4. โรงเรียนสามารถใช้แหล่งทรัพยากร (มนุษย์ หน่วยงาน องค์กร สถานที่ สิ่งแวดล้อม) ที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อนำมาบริหารจัดการ/ผลักดัน/ขับเคลื่อนให้เป็น โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพได้			
2. การสื่อสารความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพ	1. โรงเรียนมีรูปแบบ วิธีการ ที่ใช้ในการสื่อสารข้อมูลเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจง่าย และนำข้อมูลไปใช้ได้จริง สามารถบอกต่อให้กับคนในครอบครัว ชุมชน สังคมของตนเองได้			
	2. โรงเรียนมีช่องทางและใช้ช่องทางนั้นในการสื่อสารข้อมูลเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจง่าย และนำข้อมูลไปใช้ได้จริง สามารถบอกต่อให้กับคนในครอบครัว ชุมชน สังคมของตนเองได้			
3. การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพและการเรียนรู้	1. โรงเรียนมีสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ			
	2. โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ			
4. การมีส่วนร่วมของเครือข่าย	1. โรงเรียนสามารถทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชนได้เป็นอย่างดี			
	2. โรงเรียนเป็นแหล่งศึกษาที่ยอมรับของคนในชุมชน			
	3. โรงเรียนมีแกนนำนักเรียน/สภานักเรียนที่ช่วยขับเคลื่อนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ			
	4. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหา วางแผน ดำเนินการพัฒนา แก้ปัญหาด้านสุขภาพของนักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง			
5. การเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพที่ยั่งยืน	1. โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้ตามแนวทางที่กำหนดในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้เป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ			
	2. โรงเรียนมีภาคีเครือข่าย ชุมชน องค์กรในท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็ง พร้อมผลักดันโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพที่ยั่งยืน			
	3. ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพที่ดีขึ้น			
คะแนนรวม = ...				

มี/ทำได้ = 1 คะแนน

ไม่แน่ใจ = 0.5 คะแนน

ไม่มี/ทำไม่ได้ = 0 คะแนน

จัดลำดับคะแนนใน 4 องค์ประกอบ
= ความยาก-ง่ายในการดำเนินงาน/ให้ความสำคัญ

0-7.5 = ทบทวนการประเมิน

8-10 =

11-15 =

พิจารณาแนวทางและการดำเนินงานเพื่อให้เป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

แนวทางและการดำเนินงานโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	แนวทาง	การดำเนินงาน
<p>1.กระบวนการบริหารและจัดการ (กระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง การจัดองค์กรและระบบบริหารงานในโรงเรียน ด้วยการมีส่วนร่วม เพื่อให้การดำเนินงานโรงเรียนรอบรู้สุขภาพ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดนโยบายการจัดทำโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ บนข้อมูลสารสนเทศ มีการนิเทศติดตามการประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง)</p>	<p>1. กำหนดนโยบายโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพและการเรียนรู้</p>	<p>1.1 กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่ชัดเจน 1.2 กำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ 1.3 กำหนดวิสัยทัศน์และความมุ่งมั่นในการดำเนินงานโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ 1.4 คณะกรรมการประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อปท. ผู้นำศาสนา สภานักเรียน/แกนนำนักเรียน และเจ้าหน้าที่จากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง 1.5 ร่วมวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สถานการณ์สุขภาพ วางแผนแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพและการเรียนรู้ อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง 1.6 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อหาประเด็นพัฒนาต่อยอด 1.7 ถ่ายทอดนโยบาย/แนวทาง/ความรู้ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่นักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง 1.8 สนับสนุนให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน (ภาคีเครือข่าย) นำองค์ความรู้จากการดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน 1.9 จัดทำ/จัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ งบประมาณ เพื่อสนับสนุนให้เป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ</p>

ดำเนินการ

4 องค์ประกอบ

แผนการดำเนินงานโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ จังหวัดจันทบุรี

ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตค พย ธค มค กพ มีค เมย พค มิย กค สค กย

สรุปแผนการดำเนินงานโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

กลุ่มที่ 2: จังหวัดสระแก้ว (รร.ตชด.บ้านเขาสารภี รร.ตชด.พิระยานุเคราะห์ 1 และต
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารและจัดการ

กิจกรรม/การดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. ประกาศนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการรับรู้ โดยผ่านการประชุมของผู้ปกครอง ครู บ่าย ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ มหกรรม								↔				
๒. จัดทำแผนและข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการแก้ไข ปัญหา เช่น โครงการอาหารปลอดภัย เด็กไทยฟัน ดี สุขาภิบาลใช้ การจัดการขยะ								↔				
๓. การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน โดยมี ภาควิชาช่วยร่วมดำเนินการ เช่น รพ.สต. เทศบาล อบต. ชุมชน	←							←				→
๔. ดูแลสำรวจ สภาพแวดล้อมใน - นอก โรงเรียน เทอมละ ๒ ครั้ง โดย แกนนำนักเรียน และครู			↔		↔				↔		↔	
๕. โรงเรียนเป็นสถานที่แหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน โดยการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมี สุขภาพดี เช่น สนามเด็กเล่น ห้องส้วมตามเกณฑ์ HAS โรงอาหาร สถานที่แปร่งพื้น การจัดการขยะ	←							←				

-ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู, นักเรียน, ผู้ปกครอง										↔		
-จัดทำรายงานสรุปผลลัพธ์ด้านสุขภาพ และการเรียนรู้ปี การศึกษาละ 1 ฉบับ									↔			
2.การสื่อสารความรอบรู้ด้านสุขภาพ												
-แกนนำนักเรียน สถานักเรียน สืบค้นข้อมูล ความรู้ต่างๆ และเผยแพร่ตามเสียงตามสาย										↔		→
-การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อ การส่งเสริมพัฒนากิจกรรมทางกายของนักเรียน										←		→
-รณรงค์วันงดสูบบุหรี่โลก/วันต่อต้านยาเสพติดโลก											↔	→
3.การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพและการเรียนรู้												
-ประกาศนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม											↔	
-โรงเรียนมีสถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้/ศึกษาดูงาน เช่น ห้องเรียน โรงอาหาร ฯลฯ										←		→
4.การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย												
-จัดทำแผนงานโครงการ และออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้อง กับสถานการณ์ และบริบทของโรงเรียน										←		→
-สร้างข้อตกลง และหลักการสำหรับเป็นแนวทางการ ดำเนินงานโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพร่วมกัน										←		→

ติดตาม เยี่ยมเสริมพลัง

สพฐ. อปท.
เอกชน

ตชด.

ลำดับ	วันที่ออกพื้นที่	จังหวัด	รร.HLS	รร.ตชด.
1	4-5, 7 มี.ค. 62	ฉะเชิงเทรา	รร.บ้านทุ่งสำย รร.มัธยมพระราชทานนายาว	รร.ตชด.บ้านนายาว รร.ตชด.บ้านนาอีसान
2	11 - 13 มี.ค. 62	จันทบุรี	รร.บ้านประตง รร.บ้านทรัพย์เจริญ	รร.ตชด.บ้านหางแมว
3	18 - 19 มี.ค. 62	ตราด	รร.บ้านคลองศอก	รร.บ้านจัดสรร รร.ตชด.บ้านเขาฉกลาง
4	20 - 22 มี.ค. 62	สมุทรปราการ	รร.เทศบาล 2(วัดใน)	รร.วัดคลองสวน รร.แพรภษาวิเทศศึกษา รร.คลองสำโรง รร.สวนส้ม
5	7-8, 10 พ.ค. 62	ชลบุรี	รร.บ้านสวนอุดมวิทยา	รร.เมืองพัทยา 5 รร.บ้านเขาดินวังตาสี
6	13 - 15 พ.ค. 62	ปราจีนบุรี	รร.บ้านเนินหอม	รร.บ้านประพาส รร.ศรีรักรัษราษฎร์
7	16 - 17 พ.ค. 62	ระยอง	รร.ชุมชนวัดสุวรรณรังสรรค์ รร.อนุบาลนานาชาติตากสินบ้านค่าย	รร.เทศบาลวัดโชดทิมธาราม รร.วัดแกลงบน
8	21 - 23 พ.ค. 62	สระแก้ว	รร.ปี่กริม รร.ทับหลวง รร.บ้านหนองหมูน้อย	รร.ตชด.วังศรีทอง รร.ตชด.บ้านทุ่งกบินทร์ รร.ตชด.พีระยานุเคราะห์

ปัญหาอุปสรรค

ระยะเวลาการดำเนินงานของกระทรวงศึกษา
กับกระทรวงสาธารณสุขไม่ตรงกัน
ทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่สอดคล้องกัน

- ประชุม
- ดำเนินการ
- ติดตาม เยี่ยมเสริมพลัง
- การใช้ งบประมาณ.

โอกาสในการพัฒนา

กรมอนามัยควรสรุปแนวทางการ
ดำเนินงาน **HLS & HPS** ให้ชัดเจน

- การดำเนินงาน
- การประเมินผล
- การขยายผล

กรมอนามัย
ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี

THANK YOU

